

Kan Transfüzyonuna Bağlı Anafilaksi Gelişen Pediatrik Hastada Anestezi Yönetimi

35. BÖLÜM

Ahmet Tuğrul ŞAHİN¹

ÖZET

Kan ürünü transfüzyonu özellikle kritik hastalarda sık uygulanmaktadır. Hastalarda başlıca, trombosit süspansiyonu, eritrosit süspansiyonu (ES) ve taze donmuş plazma kullanılmaktadır. Kan ürünü transfüzyonunun hastaların iyileşme sürecine olumlu katkıları bulunsa da yan etkilerinin morbiditeyi ve mortaliteyi artırabileceği unutulmamalıdır.

Anafilaksi, hızlı başlangıçlı hayatı tehdit eden ciddi bir sistemik alerjik reaksiyondur. Kan ürünü transfüzyonlarına bağlı anafilaksi yaklaşık 40.000 transfüzyonda bir görülmektedir.

Olgumuzda, intraoperatif dönemde ES transfüzyonu nedeniyle anafilaksi gelişen pediatrik yaş grubundaki bir hastada anestezi yönetimi ele alınmıştır.

OLGU

Preoperatif dönem

10 yaşında kız çocuğu acil servise salıncaktan düşme şikâyeti ile getirilmiştir. Hastanın geliş hemodinamik bulguları kalp atım hızı (KAH): 90 atım dk⁻¹, kan basıncı (KB): 105/65 mmHg, periferik oksijen satürasyonu (SpO₂): %98 olarak kaydedilmiştir. Hastanın fizik muayenesinde genel durum iyi, bilinç açık, oryante, koopere, batında ve lomber bölgede hassasiyet mevcuttur. İlk alınan laboratuvar sonuçlarındaki patolojik değerler hemoglobin (Hb): 9.3 g dL⁻¹, alanin amino transferaz (ALT): 823 U L⁻¹, aspartat amino transferaz (AST): 897 U L⁻¹ şeklindedir.

Hastanın çekilen batın bilgisayarlı tomografi (BT)'sinde karaciğer sağ lob segment 7 ve segment 8 düzeylerinden kaudalde segment 6 düzeyine uzanan

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD., dratsahin@gmail.com

kg⁻¹ (maksimum:5 mL)

- Dirençli anafilakside vazopressin, dopamin, atropin gibi ilaçlar da göz önünde bulundurulmalıdır (3).

SONUÇ

Kritik hastalarda sık uygulanan kan ürünü transfüzyonun hastaların iyileşme sürecine olumlu etkileri bulunsa da yan etkiler oluşturarak, morbiditeyi ve mortaliteyi artırabileceği unutulmamalıdır. İntraoperatif dönemde transfüzyona bağlı gelişen anafilakside erken veya hafif semptomları hasta dile getiremediğinden, ayrıca vücudu kaplayan örtüler nedeniyle cilt belirtileri de gözden kaçabileceğinden solunumsal ve kardiyovasküler parametrelerdeki ani değişikliklerde anafilaksi akla gelmelidir. Anafilaksi, hızlı başlayan ve hayatı tehdit eden ciddi bir reaksiyondur vakit kaybetmeden tedaviye başlanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Delaney M, Wendel S, Bercovitz RS, et al. Transfusion reactions: prevention, diagnosis, and treatment. *The Lancet*. 2016;388(10061):2825-2836.
2. McIntyre L, Tinmouth AT, Fergusson DA. Blood component transfusion in critically ill patients. *Current opinion in critical care*. 2013;19(4):326-333.
3. ORHAN F, CİVELEK E, ŞAHİNER ÜM, et al. Anafilaksi: Türk Ulusal Rehberi 2018. *Asthma Allergy Immunology/Astim Allerji Immunoloji*. 2018;16.
4. Low AE, McEwan JC, Karanam S, et al. Anaesthesia-associated hypersensitivity reactions: seven years' data from a British bi-specialty clinic. *Anaesthesia*. 2016;71(1):76-84.